

3. Η 'νέα γενιά'

§1. Οι ηγέτες των ξενικών κομμάτων που παράκμασαν

είχαν **βιώσει** την **Επανάσταση** είχαν διαμορφώσει **νοοτροπία, ιδανικά, απόψεις** στην **προεπαναστατική** περίοδο

Από την άλλη, η **νέα γενιά**

- Αντιμετώπιζε την Επανάσταση ως ιστορικό γεγονός
- Δεν είχε εμπειρίες από Τουρκοκρατία, Επανάσταση, Αντιβασιλεία, βοήθεια Μεγάλων Δυνάμεων
- Βίωνε ραγδαίες εξελίξεις (πολιτικές, οικονομική- τεχνική ανάπτυξη), πρωτόγνωρους ρυθμούς και την οικονομική/ πολιτική μεταβολή

Μεταβολή αντίληψης για τη ζωή - Διαφοροποίηση στον τρόπο ζωής σε σχέση με τους προγόνους τους

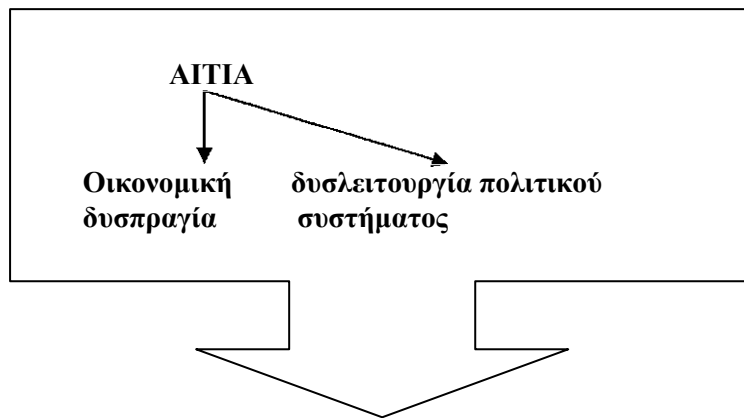
ΑΙΤΙΑ

1. **Αύξηση του αστικού πληθυσμού** που βρισκόταν κοντά στα κέντρα λήψης αποφάσεων / δυνατότητα ενημέρωσης
2. **Μείωση αναλφάβητων** (άνδρες)
3. **Γρήγορη διάδοση παιδείας** ----► κοινωνικές εντάσεις
4. **Αύξηση απαιτήσεων των ανθρώπων που**
 - Άρχισαν να καταγγέλλουν τις δυσλειτουργίες & την καθυστέρηση του κράτους
 - Επιθυμούσαν συμμετοχή στα πολιτικά πράγματα –
 - Αποστασιοποιήθηκαν από τις παλιές αντιπαραθέσεις & τα κόμματα που τις εξέφραζαν

§2.

Νέα γενιά: ► ασκούσε κριτική στους παλιότερους
 ► πίστευε ότι Αυλή + ατάλαντος Βασιλιάς = εμπόδιο στην ανάπτυξη του συνταγματικού πολιτεύματος

Τέλη δεκαετίας 1850: Συνολική δυσαρέσκεια

Συγκρότηση αντιπολιτευτικών ομίλων με εκσυγχρονιστικά αιτήματα:

1. Ελεύθερες εκλογές
2. Φορολογική μεταρρύθμιση - ελάφρυνση αγροτών
3. Κρατικές επενδύσεις σε έργα υποδομής
4. Ίδρυση αγροτικών Τραπεζών
5. Απλούστερη διοίκηση

Εκφραστής των αιτημάτων: Αλέξανδρος Κουμουνδούρος

Φεβρουάριος 1862: Επανάσταση - Αίτημα: Απομάκρυνση του βασιλιά

Συμμετείχαν:

- Αξιωματικοί
- Άνεργοι απόφοιτοι Παν/μίου (αισθάνονταν αδικημένοι),
- Άτομα ανώτερων κοινωνικών στρωμάτων (ζητούσαν ευκαιρίες για ενεργότερη συμμετοχή στα πολιτικά πράγματα)

12 Οκτωβρίου 1862: Ο Όθωνας αναγκάστηκε να εγκαταλείψει τη χώρα.

ΠΗΓΗ

Επισημαίνοντας χωρία του παρακάτω κειμένου και αξιοποιώντας τις ιστορικές γνώσεις σας, να εξηγήσετε τις συνθήκες ανάδειξης της «νέας γενιάς» μετά την παρακμή των ξενικών κομμάτων και τα αιτήματα που αυτή προέβαλε.

Περί το τέλος της βασιλείας του Όθωνος θα εμφανισθούν αι νέαι πολιτικά δυνάμεις, προερχόμεναι εκ της μετεπαναστατικής γενεάς, η οποία, εμποτισμένη με τας εξελισσομένας εις την Ευρώπην φιλελευθέρas ιδέας, θα αναλάβη το έργον της ολοκληρώσεως της Δημοκρατίας. Αι δυνάμεις αιταί θα επιτύχουν και την έξωσιν του Όθωνος (...).

Ο ελληνικός λαός, υπό την ηγεσίαν της μεταπελευθερωτικής γενεάς, διεξεδίκει αποφασιστικώς την πλήρη ανεξαρτησίαν του. Οι επί κεφαλής της Επαναστάσεως του 1862 ήσαν νέοι επηρεασμένοι βαθύτατα από τας φιλελευθέρas ιδέας. Εξ άλλου κατά την διαρρεύσαν τριακονταετίαν, η πληθυσμική σύνθεσις της Ελλάδος είχε υποστή τοιαύτην εξέλιξιν (...) ώστε υφίσταντο, πλέον, νέα κοινωνικά, οικονομικά και πολιτικά δεδομένα. Ακόμη και η αναλογία μεταξύ πληθυσμού της υπαίθρου και αστικών κέντρων είχε ουσιωδώς μεταβληθή εις βάρος του πρώτου. Τέλος, είχαν αρχίσει να διαμορφούται ηγετική τάξις, τελείως διάφορος της προελθούσης εκ του αγώνος της ανεξαρτησίας.

Γρηγόριος Δαφνής, Τα ελληνικά πολιτικά κόμματα, 1821-1961, σσ. 54 και 59.

2.Κουμουνδούρος, από τους κορυφαίους πολιτικούς του 19ου αιώνα

Λαμβάνοντας υπόψη σας τις πληροφορίες του σχολικού σας βιβλίου και το περιεχόμενο του παραθέματος:

- α) Να παρουσιάσετε τα αιτήματα των οποίων εκφραστής υπήρξε ο Α. Κουμουνδούρος.
β) Να τεκμηριώσετε το περιεχόμενο της φράσης «ο Κουμουνδούρος είχε όλες τις αρετές που πρέπει να στολίζουν έναν κοινοβουλευτικό άνδρα».

Ο Κουμουνδούρος μπορεί να θεωρηθεί ως ο πρώτος Έλληνας πολιτικός με συνείδηση κοινοβουλευτική. Ήθελε η κυβέρνησή του να στηρίζεται στην πλειοψηφία των βουλευτών και γι' αυτό, μιλώντας στην βουλή, προσπαθούσε να πείσει και όχι να δελεάσει όπως επιδίωκε ο Δεληγιώργης. Εκτιμούσε την αγχίνια του Βούλγαρη και σεβόταν την πατριαρχική νοοτροπία του, αλλά αρνιόταν να υποταχθεί στον αυταρχισμό του. Συμπαθούσε το Δεληγιώργη, αλλά δεν τον εμπιστευόταν, γι' αυτό και δε συνεργάστηκε μαζί του. Εκτιμούσε τον Τρικούπη, αλλά και τον αντιπαθούσε βαθύτατα, γι' αυτό και τον χρησιμοποίησε μια και μόνη φορά. Ο Κουμουνδούρος είχε όλες τις αρετές που πρέπει να στολίζουν ένα κοινοβουλευτικό άνδρα. Ψυχραιμία, ανεξικακία, ελαστικότητα, προσαρμοστικότητα, καλή διάθεση, ευγένεια στους τρόπους, επιμέλεια, εργατικότητα, επιμονή, όσο και υπομονή, πραότητα. Δεν θύμωνε και δεν λύπησε σχεδόν κανένα, γι' αυτό και τον χαρακτήριζαν «γλυκύτατο». Με απόλυτη ευλάβεια τηρούσε όλους τους κανόνες στο κοινοβουλευτικό παιχνίδι και δεν προσπάθησε ποτέ να βγει έξω από τα συνταγματικά πλαίσια. Αυτό που δεν του πήγαινε ήταν να βρεθεί στην ίδια κυβέρνηση με το Βούλγαρη ...

Ι.Ε.Ε., τόμος ΙΓ', σ. 248

έξωση του Όθωνα

Τελικά ο Μιαούλης υπέβαλε την παραίτηση του και ο Όθωνας έκανε πρωθυπουργό τον [Ιωάννη Κολοκοτρώνη](#). Ο Όθωνας μάλιστα έκανε κρυφά σχέδια με την [Ιταλία](#) για κοινή δράση κατά της [Πύλης](#). Η [Αγγλία](#), μαθαίνοντας γι' αυτά τα σχέδια, έλαβε τα κατάλληλα μέτρα για τη ματαίωση τους.

Στο εσωτερικό επικρατούσαν οι αντιβασιλικές διαδηλώσεις. Τη νύχτα 10 προς 11 Οκτωβρίου εκδίδεται *Ψήφισμα του Έθνους* για την κατάργηση της Βασιλείας του Όθωνα ως ακολούθως:

Τα δεινά της Πατρίδος έπαυσαν. Άπασαι αι επαρχία και η Πρωτεύουσα συνενωθείσαι μετά του Στρατού έθεσαν τέρμα εις αυτά, ως κοινή έκφρασις του Ελληνικού Έθνους ολοκλήρου Κηρύττεται και ψηφίζεται: Η Βασιλεία του Όθωνος καταργείται. Η Αντιβασιλεία της Αμαλίας καταργείται. [Προσωρινή Κυβέρνησις](#) συνιστάται όπως κυβερνήσει το Κράτος μέχρι συγκαλέσεως της Εθνικής Συνελεύσεως συγκειμένης εκ των εξής πολιτών: Δημητρίου Βούλγαρη, Προέδρου. [Κωνσταντίνου Κανάρη](#), [Βενιζέλο Ρούφου](#).

Το βασιλικό ζεύγος θεώρησε σωστό να κάνει μια περιοδεία στις επαρχίες για να αποκατασταθεί η δημοτικότητα του. Ενώ όμως η υποδοχή έδειχνε ενθουσιώδης, στο μεταξύ ξέσπασε στην [Αιτωλοακαρνανία](#) επανάσταση που έφτασε μέχρι την [Αθήνα](#). Το βασιλικό ζεύγος έμεινε στο πολεμικό *Αμαλία* ενώ οι [Μεγάλες Δυνάμεις](#) τους

συμβούλευαν να αναχωρήσουν αμέσως. Ο Όθωνας και η Αμαλία εγκατέλειψαν την [Ελλάδα](#) στις [23 Οκτωβρίου 1862](#) με το αγγλικό πολεμικό *Σκύλλα*. Κατέφυγαν στο [Μόναχο](#) και αργότερα στη Βαμβέργη, αλλά ο Όθωνας δεν παραιτήθηκε επίσημα από το θρόνο.

Ο τάφος του Όθωνα

Μετά από περίοδο μεσοβασιλείας, ο ελληνικός θρόνος δόθηκε στον [Δανό](#) πρίγκηπα Γεώργιο, που αναγορεύτηκε Βασιλεύς των Ελλήνων ως [Γεώργιος Α΄](#).

Κάποιοι ιστορικοί αναφέρουν, ότι ο Όθων αγάπησε την Ελλάδα όσο τίποτε άλλο, όχι όμως και τους [Έλληνες](#). Απεβίωσε στις [14 Ιουλίου 1867](#) στη Βαμβέργη (*Bamberg*). Ο ίδιος θέλησε να θαφτεί με την παραδοσιακή ενδυμασία της Ελλάδας, τη [φουστανέλα](#). Είναι θαμμένος μαζί με την [Αμαλία](#) στον οικογενειακό τάφο της Βαυαρικής δυναστείας, στην εκκλησία *Theatinerkirche* στο κέντρο του [Μονάχου](#).